

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116214242
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8116214242.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne P. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XX, XXX XX J., právne zastúpená advokátkou JUDr. Lýdia Farbakyová, so sídlom Floriánova 12, 080 01 Prešov, proti žalovanému C. MX, R., so sídlom G. XX, XXX XX J., A.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátom JUDr. Peter Ličák, so sídlom Záhradná 19/468, 082 12 Kapušany, o zaplatenie 1.579,- Eur s prísl. - trovy konania, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, č.k. 15C/137/216-183 zo dňa 07. júla 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Mení uznesenie vo výroku II. tak, že stranám sporu náhradu trov prvoinštančného konania nepriznáva.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že:
„I. Konanie zastavuje.

II. Priznáva žalovanému voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia..“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 11.07.2016 domáhala voči žalovanému zaplatenia 1.579,- Eur s prísl. titulom bezdôvodného obohatenia, ako aj náhrad trov konania. Podaním doručeným súdu dňa 16.03.2020 oznámila, že vzhľadom na svoj vek a s prihliadnutím na zdravotný stav berie žalobu v celom rozsahu späť. S poukazom na zápisnicu zo dňa 24.10.2019 spísanú na obhliadke na mieste samom a na vyhlásenie oboch strán sporu, že nebudú pri späťvzatí žaloby zo strany žalobkyne požadovať náhradu trov konania, navrhla, aby súd aj s prihliadnutím na vek žalobkyne a zdravotný stav, náhradu trov konania nepriznal. Žalovaný sa k späťvzatíu žaloby vyjadril tak, že s týmto súhlasil, avšak nesúhlasil s nepriznaním trov konania tak, ako to navrhla žalobkyňa. Podľa jeho názoru žalobkyňa vzala žalobu späť z vypočítavosti a upriamil pozornosť, že náhradu trov konania by s poukazom na obsah zmiernu nepožadoval vtedy, ak by k späťvzatíu žaloby došlo po tom, čo spolu uzatvorili kúpnu zmluvu, k čomu však nedošlo, a to z dôvodov spočívajúcich sa strane žalobkyne. Na základe uvedeného žiadal priznať náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vzhľadom na to, že žalobkyňa vzala žalobu v celom rozsahu späť a žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil, konanie zastavil. Vo vzťahu k trovám konania konštatoval, že žalobkyňa vzala žalobu späť s poukazom len na svoj zdravotný stav, pričom nijakým spôsobom nepodložila jeho zhoršenia od začatia konania. Neobstojí tvrdenie žalobkyne, že postupovala v zmysle

uzatvoreného zmluvy, nakoľko obsah zmluvy naplnený nebol. Žalobkyňa sa týmto zaviazala uzatvoriť so žalovaným kúpnu zmluvu v lehote 20 dní od jeho uzatvorenia, kde by odpredala žalovanému predmetnú nehnuteľnosť, a to za kúpnu cenu 20,- Eur/m², pričom tento zmluvný vzťah bol uzatvorený na obhliadke predmetných nehnuteľností dňa 24.10.2019, o čom svedčí zápisnica z obhliadky podpísaná stranami sporu, ich právnymi zástupcami, tak aj konajúcou sudkyňou. Zapríčinením žalobkyne však do dňa rozhodovania súdu prvej inštancie k uzatvoreniu kúpnej zmluvy nedošlo. Žalobkyňa teda tým, že vzala žalobu späť procesne zaviniť zastavenie konania a žalovaný má tak nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi, nakoľko súd nenašiel žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý by odôvodňoval aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p.. Žalobkyňa poukazovala na svoj vek a zdravotný stav, avšak súd nemal za preukázané, že by sa zdravotný stav zhoršil za obdobie od začatia konania. Rovnako poukázal na to, že žalobkyňa bola už pri podaní žaloby vo vyššom veku (. rokov), a preto odvolávať sa na svoj vek bez ďalšieho sa súdu javilo v kontexte uvádzaného za bezpredmetné. S poukazom na uvedené súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, ako je uvedené v druhom výroku uznesenia a priznal žalovanému voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením v zmysle § 262 C.s.p..

5. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, a to proti výroku II.. Uviedla, že už na miestnej obhliadke prejavila nesúhlas s výškou ceny za nehnuteľnosti a žalovaný v skutočnosti nemal záujem na odkúpení podielov, pretože keby to tak bolo, bol by podiely žalobkyne odkúpil už v minulosti a strany by nemuseli viesť súdne spory. Opätovne poukázala na znenie zápisnice a na dohodu ohľadom trov konania pri späťvzátí žaloby. Vzhľadom na jej vek a na zdravotný stav, viac menej ani nevedela pochopiť z akého dôvodu by mala odpredať svoje podiely na nehnuteľnostiach žalovanému, preto vzala žalobu späť a požadovala, aby súd konanie zastavil a náhradu trov konania nepriznal. Z celého konania a aj z predchádzajúcich súdnych sporov v ktorých bola čiastočne úspešná (napr. súdne konanie č.k. 10C/20/2011 a č.k. 10C/68/2012) je nesporné a súdu muselo byť aj zjavné, že žalobkyňa ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľností nemôže predmet svojho vlastníctva užívať, a to z dôvodu, že nehnuteľnosti sa nachádzajú v oplotenom areáli, v ktorom nehnuteľnosti užíva žalovaný, ktorý v tomto vykonáva podnikateľskú činnosť, hoci v priebehu konania poukazoval na to, že nie jeho spoločnosť, ale neznáme tretie osoby podnikajú a užívajú nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne. Už len z uvedeného dôvodu a s prihliadnutím na jej vek a zdravotný stav a tiež na to, že v minulosti bola v konaní o náhradu za užívanie nehnuteľností nad rozsah spoluvlastníckeho podielu žalovaným úspešná, a teda s poukazom na osobitnú dohodu účastníkov konania mal súd v zmysle tejto dohody postupovať a trovy konania nepriznať. V tomto smere poukázala na § 257 Civilného sporového poriadku. Hoci vzala žalobu späť, dopad pre ňu v dôsledku platenia trov konania žalovanému, ktorý bol v dôsledku späťvzatia žaloby úspešný, by bol vzhľadom na výšku trov a okolnosti prípadu, jej vek, zdravotný stav a to, že jej príjmom je starobný dôchodok tvrdý, neprimeraný a aj nespravodlivý. Na druhej strane je potrebné uviesť, že žalovaný užíva to, čo mu v celosti nepatrí a ešte mu priznal aj náhradu trov konania voči podielovej spoluvlastníčke, ktorej spoluvlastnícky podiel užíva. Vzhľadom na to, že Civilný sporový poriadok bližšie nešpecifikuje, čo je možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, tak už len vek a to, že je poberateľkou starobného dôchodku je sociálnym aspektom, na ktorý by súd mohol prihliadať, pričom aj zdravotný stav XX ročnej žalobkyne môže byť dôvodom pre posúdenie skutočnosti ako dôvodu hodného osobitného zreteľa, a to aj bez nutnosti predloženia dôkazu o tom, že sa jej stav od podania žaloby zhoršil. Záverom poukázala na to, že nepriznanie trov žalovanému sa jeho majetkovej sféry výnimočne nedotkne, keďže ide o podnikateľský subjekt, ktorý mal v roku 2019 celkové výnosy 778.268,- Eur a celkové tržby spoločnosti narástli o 39%. Z uvedených dôvodov navrhla, aby súd druhej inštancie uznesenie vo výroku II. zmenil tak, že náhradu trov žalovanému neprizná.

6. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

8. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal

suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

9. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že žalobkyňa namieta nesprávne právne posúdenie (§ 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

11. K námietke nesprávneho právného posúdenia odvolací súd uvádza, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 7Cdo 7/2010). Odvolací súd má za to, že došlo k naplneniu toho odvolacieho dôvodu, a to tým, že súd prvej inštancie síce aplikoval na predmetný prípad nesprávne ustanovenie právného predpisu.

12. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

13. Rozhodovanie o trovách súdneho konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku a je samo o sebe spôsobilé zasiahnuť do práva strany podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rozhodnutí zo dňa 06.02.1954 vo veci Beer proti Rakúsku, resp. v rozhodnutí zo dňa 07.10.2004 vo veci Bauman proti Rakúsku (č. 30428/96, resp. 76809/01).

14. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. O plný úspech žalobcu vo veci ide vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane.

15. Vo vzťahu k aplikácii ust. § 257 C.s.p., odvolací súd uvádza, že toto ustanovenie predstavuje výnimku pri rozhodovaní o trovách konania. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynuli z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. V predmetnom prípade sa žalobkyňa podaným odvolaním domáhala zmeny výroku, ktorým súd priznal náhradu trov konania žalovanému v plnom rozsahu, a to s poukazom na to, že v predmetnom prípade na jej strane existujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 C.s.p.. Odvolací súd prv než sa začal zaoberať skutočnosťou, či v predmetnom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa preskúmal dôvod, pre ktorý došlo na strane žalobkyne k späťvzatiu žaloby, a to uzatvorenie zmiernu.

17. Odvolací súd poukazuje na to, že z vyjadrení sporových strán, ako aj z obsahu napadnutého uznesenia je nepochybné, že v predmetnej veci prebiehalo hlavne na obhliadke konanej dňa 24.10.2019 mimosúdne rokovanie medzi sporovými stranami, ktoré vyústilo v uzatvorenie zmiernu. Ako vyplýva z

vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie, sporové strany sa dohodli na odkúpení nehnuteľností od žalobkyne za kúpnu cenu 20,- Eur/m² s tým, že žalobkyňa vezme žalobu späť, s čím žalovaný súhlasil a žiadna zo strán nebude náhradu trov konania požadovať. V dôsledku uvedeného, ako aj s poukazom na ďalšie skutočnosti žalobkyňa vzala žalobu späť a dôvodne očakávala, že súd vzhľadom na obsahu uzatvoreného zmiernu náhradu trov konania neprizná žiadnej zo strán. Odvolací súd však konštatuje, že súd prvej inštancie sa nesprávne zaoberal detailne tým, či došlo alebo nedošlo k splneniu podmienky (odkúpenie dotknutých nehnuteľností) a od uvedeného potom odvíjal zavinenie žalobkyne na zastavení konania, čo premietol aj do výroku o trovách konania, ktoré v plnom rozsahu priznal žalovanému. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na to, že v tomto prípade bolo bezpredmetné, či došlo k splneniu podmienok uzatvorenia zmiernu. Dôležitým bol fakt, že sporové strany sa v zmiernu dohodli na tom, že žalobkyňa vezme žalobu späť v celom rozsahu, s čím súhlasil žalovaný a hlavne, sporové strany sa dohodli, že náhradu trov konania si nebudú uplatňovať, čo zo strany žalobkyne pri späťvzatí žaloby aj bolo splnené. V dôsledku uvedených skutočností mal odvolací súd za to, že už len samotná dohoda sporových strán vo vzťahu k ukončeniu predmetného sporového konania v spojitosti s trovami konania bola podstatná, preto súd prvej inštancie nemal ďalej prihliadať na to, či boli splnené podmienky zmiernu. Rovnako tak z obsahu spisu nemožno zistiť, či naozaj nedošlo k uzavretiu kúpnej zmluvy z dôvodu nedostatku aktivity žalobkyne. Na túto skutočnosť poukázal súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania a túto považoval za rozhodujúcu. Odvolací súd dospel k odlišnému záveru, že pokiaľ nemožno z obsahu spisu zistiť, ktorá zo sporových strán nevyvíjala dostatočnú aktivitu na uzavretie kúpnej zmluvy, nemožno dospieť k záveru, že touto stranou bola žalobkyňa. Ani zo samotného obsahu súdneho zmiernu, ktorý však je zachytený len v zápisnici z ohliadky a ktorý nebol predmetom schválenia súdom, nemožno dospieť k záveru, že tento je pre strany sporu záväzný. To, že právny zástupca žalovaného súdu oznámil, že jeho klient, teda žalovaný sa pokúšal o uzavretie kúpnej zmluvy nie je preukázaním tejto skutočnosti v dostatočnej miere. Nepochybne medzi stranami sporu prebehli určité rokovania a táto skutočnosť po spojení s ostatnými skutočnosťami, ktoré vyplývajú zo spisu, teda tým, že žalobkyňa je podielová spoluvlastníčka nehnuteľnosti, je starobnou dôchodkyňou vo vysokom veku a na druhej strane je žalovaným podnikateľský subjekt, ktorý ako vyplýva z prehľadu jeho tržieb, je silným ekonomickým subjektom, v takomto prípade je spravodlivé, aby bol v danom prípade použitý § 257 CSP a vzhľadom na tieto okolnosti nebola stranám sporu priznaná náhrada trov konania. Iné rozhodnutie by znamenalo, ak by bola zaviazaná na náhradu trov konania žalobkyňa, značný zásah do jej sociálneho statusu, no takéto rozhodnutie o trovách konania sa v žiadnom prípade nemôže negatívnym spôsobom podstatne dotknúť majetkových pomerov žalovaného.

18. S poukazom na tieto skutočnosti preto rozhodol odvolací súd aj o náhrade trov odvolacieho konania tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V tomto smere odvolací súd poukazuje na to, že je dôvodné, aby o trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade, respektíve v kontexte s rozhodnutím o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania (§ 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 257 CSP).

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).